

PEADIREKTOR

OTSUS

14.03.2008.a nr 3.1-8/08-57

Koondumisele nr 4/2008 Saint-Gobain Distribution Nordic AB / AS FAMAR-DESI loa andmine

Koondumine

06.03.2008.a esitas Saint-Gobain Distribution Nordic AB esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Saint-Gobain Distribution Nordic AB ja AS FAMAR-DESI GRUPP 25.02.2008.a aktsiate müügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab Saint-Gobain Distribution Nordic AB AS FAMAR-DESI 100%-ilise osaluse.

Tehingu tulemusena omandab Saint-Gobain Distribution Nordic AB valitseva mõju AS FAMAR-DESI üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 06.03.2008.a ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Saint-Gobain Distribution Nordic AB (edaspidi Saint-Gobain Distribution Nordic) ja AS FAMAR-DESI (edaspidi FAMAR-DESI).

Saint-Gobain Distribution Nordic (ettevõtte number 556633-7993) on Rootsisis registreeritud äriühing, mis kuulub Saint-Gobain kontserni ning on Prantsuse äriühingu Compagnie de Saint-Gobain S.A. tütarettevõtja. Saint-Gobain kontsern on rahvusvaheline kontsern, mis tegeleb ülemaailmselt tööstuskaupade tootmise ja turustamisega. Saint-Gobain kontsern tegutseb peamiselt kolmes valdkonnas, milledeks on ehituskaubad (ehituskaupade, sh sise- ja välisinterjööri materjalide, veevarustuse- ja sanitaartechnika ning kütteseadmete elementide tootmine, jae- ja hulgimüük), lehtklaas ja pakendid ning kõrgtehnoloogilised materjalid.

Eestis on Saint-Gobain kontsernil kuus tütarettevõtjat:

- 1) AS Mäo Klaas, mis tegeleb klaaspakettide tootmise ja müügiga;
- 2) AS Baltiklaas, mis tegeleb klaaspakettide tootmise ja müügi ning lõikeklaasi töötlemisega;
- 3) AS VENNAD-DAHL, mille põhitegevuseks on soojus-, veevarustus-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni- ja muude ehituslike süsteemide müük;
- 4) Saint-Gobain Autover-Autoklaas AS, mis tegeleb autoklaaside paigalduse ja müügiga;
- 5) SAINT-GOBAIN SEKURIT EESTI AS, mis tegeleb autoklaaside tootmise ja müügiga;
- 6) Saint-Gobain Ehitustooted Eesti AS, mis tegeleb ehitusmaterjalide (peamiselt isolatsioonimaterjalide ja kipsplaatide, kuid ka värvide ja pinnakattematerjalide) hulgimüügiga.

FAMAR-DESI (registrikood 11269030) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju AS FAMAR-DESI GRUPP. FAMAR-DESI on spetsialiseerunud ehituskaupade (ehitusmaterjalid, rauakaubad, veevarustuse- ja kütteseadmed, elektrikaubad, masinad, tööriistad, sanitaartechnika) müügile, opereerides Ehituse ABC kauplusteketti.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Ettevõtjate 2007.a käive Eestis oli kokku üle 100 miljoni krooni ja kahe koondumise osalise Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 30 miljonit krooni, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Ehituskaubad hõlmavad väga mitmesuguseid tooteid, nagu näiteks liiv, laematerjalid, betoon, mördid, tellised jt ehituskivid, viimistlusmaterjalid, isolatsioonimaterjalid, puidukaubad, torud, sanitaarseadmed jne. Konkurentsiamet nõustub koondumise teate esitaja seisukohaga, et ehituskaupade jaemüügi kaubaturgu ei ole otstarbekas jagada alamturgudeks vastavalt toote või materjali liigile, kuna üldehituskaupade jaemüügi kaubaturu osalised osutavad jaemüügi teenust, mis hõlmab kogu ehitustegevuseks kasutatavaid tooteid. Samal seisukohal oli ka Euroopa Komisjon juhtumit nr COMP/M.3142 – *CVC/Danske Traelast* puudutavas otsuses.

FAMAR-DESI tegeleb ehituskaupade jaemüügiga (nii era- kui äriklientidele) ning vähesel määral ka hulgimüügiga. Saint-Gobain kontserni tütarettevõtjatest tegeleb AS

VENNAD-DAHL soojus-, veevarustus-, ventilatsiooni- ja sanitaarsüsteemide ning torude jaemüügiga ehitusettevõtjatele, Saint-Gobain Ehitustooted Eesti AS isolatsioonimaterjalide ja kipsplaatide hulгимüügiga, AS Baltiklaas ja AS Mäo Klaas klaaspakettide tootmise ja müügiga. Seega tekib horisontaalne kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel ehituskaupade jaemüügi osas, millele on vertikaalselt eelnevateks kaubaturgudeks nii isolatsioonimaterjalide ja kipsplaatide hulгимüük kui ka klaaspakettide müük.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Koondumise teate kohaselt oli ehituskaupluste kaudu ehituskaupade müügi kaubaturu (mis hõlmab peamiselt jaemüüki mitteprofessionaalset ja professionaalset lõpptarbijatele ning vähesel määral ka edasimüüki väiksematele jaemüüjatele) maht 2007.a [...] miljonit krooni. Edasimüük teistele jaemüüjatele moodustab hinnanguliselt u [...] % kogu ehituskaupluste kaudu ehituskaupade müügist, seega jaemüügi maht oli u [...] miljonit krooni. FAMAR-DESI käive nimetatud kaubaturul oli u [...] miljonit krooni ja turuosa u [...] %. Saint-Gobain kontserni tütarettevõtja AS VENNAD-DAHL käive nimetatud kaubaturul oli [...] miljonit krooni ja turuosa u [...] %. Vähesel määral tegeleb ehituskaupade jaemüügiga professionaalset lõpptarbijatele ka Saint-Gobain Ehitustooted Eesti AS, kuid tema käive ehituskaupade jaemüügi kaubaturul oli [...] %.

Koondumise osaliste hinnangul on kogu ehituskaupade jaemüügi kaubaturu maht oluliselt suurem, sest maaletoojate ja tootjate poolt teostatav jaemüük moodustab 1/3 – 2/3 kogu ehituskaupade jaemüügist, sõltuvalt sellest, milliseid tooteid lugeda ehituskaupadeks. Seega kui määratleda kaubaturg laiemalt ja arvestada ka maaletoojate ja tootjate poolt teostatavat jaemüüki, on koondumise osaliste turuosad kokku alla 10%.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt oli klaaspakettide tootmise ja müügi ja lõikeklaasi töötlemise kaubaturu maht 2007.a hinnanguliselt u [...] miljonit krooni. Saint-Gobain kontserni tütarettevõtjate AS Mäo Klaas ja AS Baltiklaas käibed nimetatud kaubaturul olid 2007.a vastavalt [...] miljonit krooni ja [...] miljonit krooni ning turuosad vastavalt u [...] % ja [...] %. [...]

Saint-Gobain Ehitustooted Eesti AS tegeleb ehituskaupade, täpsemalt isolatsioonimaterjalide ja kipsplaatide hulгимüügiga. Koondumiste teate esitaja poolt

esitatud täiendavate andmete kohaselt Saint-Gobain Ehitustooted Eesti AS turuosa ehituskaupade hulгимüügi kaubaturul [...]%.

Kuivõrd käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ehituskaupluste kaudu ehituskaupade jaemüügi kaubaturul, klaaspakettide tootmise ja müügi ja lõikeklaasi töötlemise kaubaturul ega ehituskaupade hulгимüügi kaubaturul, ei ole täpne kaubatargude määratlemine antud koondumise puhul vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste turuosad kokku ehituskaupluste kaudu ehituskaupade jaemüügi kaubaturul moodustasid 2007.a u [...]%. Lisaks FAMAR-DESI-le on suuremateks ehituskaupade müüjateks Rautakesko AS [...], Ehitus Service OÜ [...] ja AS Espak [...].

Saint-Gobain kontserni tüdarettevõtjate AS Mäo Klaas ja AS Baltiklaas turuosad kokku klaaspakettide tootmise ja müügi ja lõikeklaasi töötlemise kaubaturul olid 2007.a u [...]%. Nimetatud ettevõtjate suuremateks konkurentideks on koondumise teate kohaselt AS Glaskek [...], Marepleks OÜ [...] ja Klaasimeister AS [...].

Koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubatargude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Saint-Gobain Distribution Nordic AB / AS FAMAR-DESI koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Märt Ots